

Pensaments

Usar i llençar

Maria Calaf Forn

En el marc de la recent setmana europea de prevenció de residus és positiu esmentar que l'evolució de les dades de generació de residus per càpita a Catalunya ha tingut una tendència decreixent des del 2006, passant de 1,64 kg/hab i dia aquell any a 1,47 kg/hab i dia el 2011, i es preveu que la tendència continuï.

No obstant, malgrat l'ús d'alguns productes d'usar i llençar com les bosses de plàstic sembla haver-se reduït, altres com ara els productes d'higiene personal no segueixen la mateixa tendència. I en aquest darrer cas es tracta de residus que signifiquen la major part del pes a la fracció no reciclable, als quals se'ls hi presta poca atenció. Un exemple que crida l'atenció i que no fa massa anys que ha canviat és l'ús de bates de cel·lulosa d'usar i llençar als quiròfans en lloc d'una higienització després de cada ús.

És el mateix cas que els bolquers d'un sol ús, encara que ja fa més anys que es van introduir al mercat i que s'estima que suposen el 3% dels residus municipals a Catalunya. L'alternativa, els bolquers de roba reutilitzables, estan irrompent a poc a poc, tot i que encara tinguin un ús molt minoritari.

Experiències per a promoure'n l'ús a casa, com les que darrerament hi ha hagut a Sant Cugat del Vallès i a Donostia, ajuden a desmentir falses idees al voltant del seu ús, en reforcen el seu coneixement i fan que l'ús del producte vagi estenent-se mica en mica entre usuaris particulars. No obstant, un dels aspectes que encara manca resoldre i que preocupa als usuaris que els fan servir és el de l'impacte ambiental de cada tipus de bolquer. Malgrat s'han efectuat dues Anàlisis del Cicle de Vida (ACV) comparatives al Regne Unit (ambdues encarregades per les grans multinacionals fabricants de bolquers d'un sol ús), i s'ha efectuat la validació del darrer pel context espanyol i portuguès, les conclusions no es decanten per cap de les dues modalitats i algunes de les hipòtesis que se suposen les considerem poc vàlides i de dubtosa replicabilitat en el cas català. No obstant, suposant els hàbits d'ús de les famílies de Sant Cugat del Vallès i de Donostia, el rang de resultats dels bolquers de roba estaria al llindar inferior d'impacte segons l'ACV del Regne Unit.

Dicotomies semblants es plantegen encara al voltant de molts productes d'usar i llençar respecte de les seves alternatives, com poden ser les fulles d'afaitar, el paper front l'assegador de mans en lavabos públics, les tovalles, els plats, els gots, els coberts, els tovallons, els productes d'higiene femenina, etc. En aquest sentit, cal recordar a l'usuari dubtós que la jerarquia de residus a nivell legal és clara: prevenció en primer lloc, reutilització, reciclatge, incineració i deposició final o abocament en últim lloc. És qui pretengui saltar-se aquesta jerarquia qui ho ha de justificar i no *vice versa*.

La notícia del mes

Rebutjada la proposta sobre fiscalitat ambiental al Congrés

Com ja informàvem al darrer enviamENT, la Fundació ENT va elaborar per encàrrec d'ICV, WWF España, Ecologistas en Acción, Greenpeace, SEO/BirdLife, Amigos de la Tierra i CCOO una esmena a la totalitat al Proyecto de Ley de medidas fiscales para la sostenibilidad energética. Es pot consultar a:

http://www.congreso.es/public_oficiales/L10/CONG/BOCG/A/BOCG-10-A-25-2.PDF#page=1, p. 35-71.

L'esmena consisteix en un text alternatiu que articula propostes de modificació d'impostos existents i propostes de creació de nous impostos en matèria ambiental, i constitueix fins ara l'intent més detallat de formular una proposta global i pràctica de fiscalitat a l'estat espanyol.

L'esmena fou rebutjada en la sessió plenària del Congreso de los Diputados del 30 d'octubre de 2012.

Publicacions

20 anys, 20 ambientòlegs

En el bloc del col·legi d'ambientòlegs: "20 anys, 20 ambientòlegs" s'hi ha publicat una entrevista amb l'Ignasi Puig (ENT) que aborda principalment aspectes relacionats amb l'economia i el medi ambient: <https://t.co/MUBLHXq>

La gestió de residus a la conca mediterrània

Ja està disponible el darrer informe de la Fundació ENT sobre gestió de residus a la regió Mediterrània. L'informe s'emmarca dins del projecte [RecoBaltic21_Tech](#) i explora la situació als diferents països, focalitzat en Espanya, França, Itàlia i Marroc. L'informe es pot descarregar [aquí](#).

Nou article sobre fiscalitat i gestió de residus

S'ha publicat el capítol "Posibilidades de la fiscalidad ambiental en la gestión de residuos municipales", escrit per l'Ignasi Puig, dins del llibre: Artaraz Miñón, M. (Coord.) "¿Cómo avanzar hacia la reducción y reciclaje de residuos urbanos? Una propuesta de instrumentos económicos.", editat per la Universidad del País Vasco i l'Ajuntament de Vitoria-Gasteiz.

Pagament per generació a Usurbil

Usurbil fou el primer municipi basc a implantar la recollida selectiva porta a porta i ara valora ser el primer a implantar un sistema de pagament per generació de residus. Amb aquesta finalitat ens ha encarregat un estudi de viabilitat. El passat 22 de novembre, l'Ignasi Puig hi va ser per fer una [conferència](#) sobre aquesta temàtica.

Gestió de runes a Bogotà

La Fundació ENT ha obtingut una subvenció de la Diputació de Barcelona per a un projecte de cooperació en matèria de gestió de runes a Bogotà. El projecte es durà a terme en col·laboració amb l'Alcaldia Mayor de Bogotá, les empreses Gestora de Runes de la Construcció i TecnoCatalana de Runes, l'Ajuntament de les Franqueses del Vallès i l'Agència de Residus de Catalunya, i té per objectiu donar suport tècnic a l'Alcaldia de Bogotá en la implantació del seu pla de gestió de runes, a partir de l'experiència catalana en aquesta matèria.

Pla de Previsió de Residus a Urola Medio (Gipuzkoa)

Aquest mes de novembre ENT ha iniciat la redacció del Pla de Previsió de Residus municipals pels vuit municipis integrants de la Mancomunitat Urola Medio (Gipuzkoa). Es preveu efectuar un procés participatiu per a la consensuació del mateix.

Resultats del projecte de bolquers reutilitzables a Donostia

Després de 10 mesos de l'inici del projecte d'ús de bolquers de roba per 40 famílies de Donostia, que varen rebre una subvenció per a la seva compra i un assessorament durant el seu ús, es disposa dels resultats de les enquestes efectuades a una gran majoria, els quals mostren la creixent adaptabilitat de les famílies a aquest tipus de producte i fins i tot la satisfacció personal més enllà de l'estalvi econòmic que significa.

Arriba el primer seminari de dinamització local agroecològica, i trobada nacional projecte Grundtvig

Del 14 al 16 de desembre tindrà lloc el primer seminari de dinamització local agroecològica a Barcelona. Hem impulsat aquest seminari a través del projecte d'agroecologia Grundtvig: "[Més enllà del nostre pati](#)". Podeu trobar més informació i com apuntar-vos [aquí](#).

Proper número de la revista Ecologia Política

Estem finalitzant la preparació del proper número de la revista Ecologia Política, dedicat a l'Economia Verda, amb articles de màxima actualitat que proporcionaran una visió àmplia i detallada de la temàtica estudiada. A principis de gener estarà disponible a les llibreries.

OCEAN2012 estrena web

La plataforma OCEAN2012, creada per participar al procés de reforma de la política pesquera comuna, estrena web amb molta informació actualitzada i en castellà. Us la recomanem!. El web és: www.ocean2012.es.

Conferències i activitats

IMPUESTOS AMBIENTALES Y FÓRMULAS IMPOSITIVAS PARA LA CONSERVACIÓN DE LA BIODIVERSIDAD

Tipus d'acte: Conferència dins d'un curs.

A càrrec de: Ignasi Puig Ventosa.

Lloc i data: Formentera, 19 de novembre de 2012.

Breu descripció: Europarc España i el Consell Insular de Formentera van organitzar el curs "Mecanismos financieros innovadores para la conservación de la biodiversidad", dins del qual es va emmarcar aquesta conferència.

[Enllaç](#)

SEMINARI SOBRE L'ÚS DE BOLQUERS DE ROBA REUTILITZABLES

A càrrec de: Maria Calaf Forn.

Lloc i data: Sant Cugat del Vallès, 20 de novembre de 2012.

Organitza: Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

Breu descripció: Sant Cugat del Vallès compta amb nombroses experiències d'ús de bolquers de roba reutilitzables: des de l'experiència a 6 escoles bressol municipals a la subvenció parcial de la compra de bolquers i l'assessorament a una cinquantena de famílies. Amb aquest seminari, l'Ajuntament desitja impulsar l'ús d'aquest tipus de bolquer a les llars.

FISCALITAT I PREVENCIÓ DE RESIDUS

Tipus d'acte: Conferència.

A càrrec de: Ignasi Puig Ventosa.

Lloc i data: Pamplona, 23 de novembre de 2012.

Breu descripció: Conferència sobre incentius fiscals per a la prevenció de residus en el marc de la setmana europea de la prevenció. Acte organitzat pel Departament de Medi Ambient del Govern de Navarra i pel Centre de Recursos Ambientals de Navarra (CRANA).

[Enllaç](#)

PARTICIPACIÓ AL CONGRESO NACIONAL DE MEDIO AMBIENTE

Tipus d'acte: Participació a la Taula de Debat "Financiación de la gestión de residuos ante el nuevo marco normativo. Límites y oportunidades".

A càrrec de: Ignasi Puig Ventosa.

Lloc i data: Madrid, 28 de novembre de 2012.

Breu descripció: Aquesta taula rodona tingué lloc dins de la *Sesión técnica 7 del Congreso Nacional de Medio Ambiente*: "Perspectivas en el desarrollo y financiación de la ley de residuos", i tingué per objectiu explorar noves vies per finançar les polítiques de residus.

[Enllaç](#)

ENTITLE WORKSHOP A MANCHESTER SOBRE ECOLOGIA POLÍTICA

Tipus d'acte: Conferència.

A càrrec de: Miquel Ortega Cerdà, Gabriel Weber.

Lloc i data: Manchester, del 17 al 23 de febrer 2012.

Breu descripció: ENT participa dins el projecte "Entitle" sobre ecologia política, finançat per la Unió Europea. A la conferència, sota el títol: "Teories i perspectives sobre l'ecologia política", ENT presentarà les seves recerques sobre l'"Ecologia política de l'adaptació al canvi climàtic: el cas de Catalunya" i "Barreres pels programes de pagament per generació (pay as you throw) de gestió de residus des de la perspectiva de l'ecologia política".

[Enllaç](#)

Els twits del mes

@ENTmediambient Aprovada l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic <http://ves.cat/bDD3>. Punt 2.4 fet a partir d'estudi d'ENT: <http://bit.ly/UYKxun>
16 nov 2012 - 16:59h.

@miquelortega Reportaje sobre la Política pesquera común y el rol de las ONGs en TV3: ow.ly/eUhEF i Pon fin a la sobrepesca! 31 oct 2012 - 18:30

@I_PUIGVENTOSA

Recursos i instruments de fiscalitat ambiental a l'àmbit local: <http://ves.cat/bDEa>
18 nov 2012 - 11:45h.

@WorldwatchInst

Were you too full to finish last night's feast? Make sure your leftovers don't go to waste. <http://bit.ly/srdXVR>

Retwitejat per **@MartaJofra** el 23 nov 2012.

Subscriu-te al twitter d'Ent si vols seguir-nos: **@ENTmediambient**

Esperem que aquesta informació us sigui d'interès, si és així no dubteu en enviar-la a d'altres companys/es i convidar-los/es a inscriure's al butlletí: http://ent.cat/mailman/listinfo/butlleti_ent-consulting.com

Per a més informació podeu visitar el nostre web: www.ent.cat, el nostre [facebook](#) o enviar un correu electrònic a info@ent.cat